

Nr 441.

Av herr Fast m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 101, med förslag till lag om vissa av landsting eller kommuner drivna sjukhus.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 101 till årets riksdag, rörande lag om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus, stadgas i § 8 av nämnda lag, att direktion för sjukhus skall bestå av minst fem eller, vad angår sjukstuga, minst fyra ledamöter, av vilka en bör vara läkare. Ledamöter av sådan direktion väljas för en tid av fyra år, men skall halva antalet eller, där antalet är udda, hälften av antalet, minskat med ett, efter lottning, som verkställes inför landstinget, avgå efter två år.

Det torde vara en allmänt utbredd önskan om, att de nämnder och styrelser, vilka skola utses av kommunalfullmäktige, stadsfullmäktige eller landsting, måtte i största möjliga utsträckning utses genom proportionella val. Den successiva förnyelsen av styrelser och nämnder står icke i god överensstämmelse med tillämpning av den proportionella valmetoden, utan måste valet avse hela antalet ledamöter. Vid årets riksdag har väckts motion om, att samtliga val, vilka skola förrättas av kommunalfullmäktige, stadsfullmäktige eller landsting, måtte ske proportionellt. Enligt vad vi inhämtat, har vederbörande utskott med anledning av denna motion beslutat att föreslå riksdagen avlåta en skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om framläggande snarast möjligt av förslag, varigenom val, vilka skola förrättas av kommunalfullmäktige, stadsfullmäktige eller landsting, måtte i största möjliga utsträckning kunna förrättas proportionellt. Det synes oss under dessa förhållanden, som om riksdagen vid antagandet av förevarande sjukhuslag, borde undanrödja de hinder, som i propositionen förefinnas, mot att sjukhusdirektion skall kunna utses genom proportionellt val. Någon fara för att störande kastningar skulle uppkomma, därest dessa val förrättas proportionellt, synes icke föreligga, utan giver erfarenheten snarare vid handen, att proportionella val utgör en viss trygghet mot sådana kastningar.

Propositionen upptager förbud mot, att befattningshavare vid sjukhus må vara ledamot av sjukhusets direktion, men skall en av sjukhusets läkare vara dess styresman. Mot denna bestämmelse hava vi intet att erinra, utan finna densamma vara grundad på vunnen erfarenhet. Bestämmelsen om att en av ledamöterna i sjukhusets direktion bör vara läkare, anse vi böra ur lagen utgå. Denna bestämmelse skulle sannolikt komma att givas mycket skiftande tolk-

ningar. I vissa fall skulle man måhända uppfatta det, som om tvång föreläge att välja en läkare, medan i andra fall lämpligheten för uppdraget ifråga skulle bliva utslagsgivande. Därest på orten finnes tillgång till läkare, som befinnes vara lämplig som ledamot av en sjukhusdirektion, kommer denne med stor sannolikhet att bliva vald, utan att lagen innehåller anvisning härom. Det kan ifrågasättas, om ej dylika villkorliga valbestämmelser utgöra ett visst hinder för att valet förrättas proportionellt. Anledningen till att vi ej föreslå sådan ändring i lagtexten, att nu inskrives bestämmelse om att sjukhusdirektion skall utses genom proportionellt val, är beroende av, att vi ej utan företagen utredning kunna taga ställning till huruvida stadganden om proportionella val böra regleras i vederbörande författningar eller sammanföras och regleras i ett större sammanhang.

I § 18 är stadgat, att ansvarig läkare vid lasarett eller sjukstuga icke må mottaga ersättning för åtgärd, som står i omedelbart sammanhang med intagning å eller utskrivning från sjukhuset, eller för undersökning, behandling eller skötsel av den, som vårdas å allmän sal eller särskilt rum, avsett för sjuka å sådan sal. Vid mera omfattande laboratorieundersökningar för bedömandet av frågan, huruvida inträdessökande, vilken ej remitterats till sjukhuset av annan läkare, behöver å sjukhuset intagas, skulle läkaren vara berättigad till erhållandet av viss ersättning. Denna ersättning skulle ej få överskrida, vad som upptages i en av medicinalstyrelsen för hela riket upprättad taxa. Vi tro att denna bestämmelse om rätt till ersättning vid vissa undersökningar kan komma att medföra trassel och obehag av skilda slag. För vederbörande läkare torde det ej vara några större ekonomiska intressen, som här stå på spel, men för de patienter, som skulle drabbas av dessa ersättningar, skulle det i vissa fall vara ekonomiskt betungande. Det kunde ifrågasättas, om icke rätten till ersättning borde borttagas, även när det gäller vården å halvskilt och enskilt rum. I regel torde man dock här ha att göra med personer, vars ekonomiska bärkraft medgiver ersättning åt läkaren. Därest patienter, som vårdas å halvskilt eller enskilt rum, skulle befrias från ersättning till läkaren, skulle detta måhända nödvändiggöra höjningar av vederbörande läkares löner och måste vi därför avstå från yrkande, i vad det gäller ersättning till läkare vid vård å dessa sjukrum.

Med stöd av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 101 med förslag till sjukhuslag måtte besluta följande ändringar:

§ 8.

1. Sjukhus skall förvaltas — — — landstinget helt ansvarar.
2. Direktion skall bestå av minst fem eller, vad angår sjukstuga eller tuberkulossjukstuga, minst fyra för en tid av fyra kalenderår valda ledamöter.

Direktion för sjukhus, för vars driftkostnad landstinget helt ansvarar, utses av landstinget. Erfordras fyllnadsval före valtidens utgång skall sådant ske för den återstående valtiden.

För ledamöterna — — — eller suppleant för ledamot.

3. Beslutar landsting — — — beträffande sjukhuset.

4. Drives sjukhus gemensamt — — — i tillämpliga delar lända till efter rättelse.

5. För nyinrättat sjukhus — — — ankommande åtgärder.

6. Den i 2 § 2 mom. — — — av läkarne till styresman.

7. Konungen må — — — i denna paragraf.

§ 18.

1. För sjukvård å lasarett eller sjukstuga ansvarig läkare må icke mottaga särskild ersättning för åtgärd, som står i omedelbart samband med intagning å eller utskrivning från sjukhuset eller för undersökning, behandling eller skötsel av den, som vårdas å allmän sal, eller särskilt rum, avsett för sjuka å sådan sal.

För undersökning — — — omförmäld taxa äga motsvarande tillämpning.

2. För sjukvård — — — första eller andra stycket.

3. Annan å sjukhus — — — där intagen person.

Stockholm den 9 mars 1928.

Erik Fast.

Abel Andersson.

Carl Lovén.
